

Dibulx de J. AVELLANEDA

JOVENTUT CATALANA

30 cts.

**Nadal
i Reis**

UN TRIOMF

El famós i més
petit dels receptors

BELL

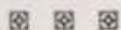
reb amb gran
claretat els
concerts mu-
sicals de Ra-
dio-Barcelona.

La instal·lació
vos mateix la fareu amb
5 minuts.

El plaer que us pro-
porcionarà aquest merave-

llós aparell serà
tots els dies i
comprar-lo sols és un
instant.

Solament costa 30 pessetes

Exposició i venda:

Casa Suprema

Pelai, 56 (davant l'estació de Sarrià)

BARCELONA

JOVENTUT CATALANA

REVISTA SETMANAL D'ART, LITERATURA, MODES, ESPORTS, DANSA, ACTUALITATS

Admet, en preferència, la col·laboració novella de Catalunya

SUBSCRIPCIONS I DIPOSIT GENERAL:

QUIOSC-LLIBRERIA SIVILA
Rambla del Centre (davant del carrer Unió)
REDACCIO I IMPREMTA:
València, 184 - Telèfon G-2017

PREUS DE SUBSCRIPCIO:

Barcelona (un mes) 1'10 pessetes
Províncies (un any) 13'50 "
" (sis mesos) 7'— "
(Províncies, pagament a la bestreta)

La fi de l'avi Quilet

Són les sis de la tarda. Fa poca estona, que les barques pesqueres, hissades les veles i en llarga i devota processó, han solcat, joguineres, les aigües blau-verdes de la petita i encerclada badia, i s'han allunyat, mar enllà, brandant calmosament ses bordes, barroerament polides i que s'abrillanten de l'escuma blanca que, com rierol de plata, deixen a son pas; afilades les proes i dreturera sa via vers l'horitzó indefinit, mentres repiquen, entremaliats, en la tela blanca de ses veles llatines, els diminuts botafions, teixin monòtones corrandes, que semblen una lletania.

La tarda és grisa, xafogosa: tarda d'agost. El sol, com solitari vianant, afadigat de la ruta, camina apressadament cap a la posta, per aclofar-se rera els cimalls cantelluts de l'alta i llunyana serra i escampa rius de foc pels corriols que serpentegen çà i enllà de la muntanya, mentres el ventitjol del capvespre, entafurant-se per la prada fa moure voluptuosament les branques verdes dels arbres, que es gronxen al compàs de ses fresques besades. Una capa grisenca de calitja es va extenent, poc a poquet, pel

firmament i uns núvols mal carats que es destrien i es refant a cada moment, com mainada que juga a la cuit fosca, s'endevinen allà al lluny cap a llevant.

Tan solament en la platja hi han quedat tres o quatre desferres de barques velles que, cansades de bregar amb les tempestes, reposen de la fadiga de molts anys, i a llur davant, la fantasia evoca les gestes heròiques de vells llops marins que ja dormen el son etern. Ara cada jorn, contemplen amb recança com s'endinsen en la mar, gentils i ardides, ses germanes més joves, continuadores de l'història llur.

Una munió de baillets, saltan i es revolquen per la sorra roent de la platja, en aquella hora solitària, i trenquen amb sos crits i ses rialles infantines, la quietut del jorn morent. Els seus jocs omplen l'ambient d'una joia indefinida i allunyen el neguit que porta la fosca de la nit, que, posa un llum com un somriure en la faç dels casals vorers que fins ara silenciosos, romanien cella-junts, en tan que el serení va refrescant la terra, posant en cada grà de sorra, una gota d'aigua.

En apagar-se l'última claror del dia,

comencen a volar, lentes i tristoies, unes sonores batallades que, escapant-se per tots els indrets de la vila, fan estremir els cors. Branden a morts les velles campanes del cloquer i les comares neguitoses, surten al llindar, preguntant-se unes a altres:—Quí s'ha mort?—Quí s'ha mort?, en tan que, entre batallada i batallada, s'ou el tètric xisclar de la xibeca.

* * *

Poc s'ho podia pensar, el vell Quilet que tan plàcidament s'apagués la seva vida, car ell no comprenia la mort, sinó lluitant a braç amb les ones allà en la *mar gran*, com ell l'anomenava, i mai estirat al llit, a racer de tots el vents, i entre la blancor d'uns llençols amb aromes de bugada. El vell Quilet, com bon navegant que era, era molt supersticiós i creia amb fe vera, les paraules d'una aventurera, que coneguè en un de sos viatges a l'Amèrica del Sud, la qual li pronosticà una mort heròica, lluitant amb monstres. Per això, sentia una mena de vergonya de fer aquella mort; tan poc pariona amb la seva manera d'ésser; i al sentir la mort com el prenia, començà amb els dits crispats, d'esparracar el llençol, llençant els troços en diversos indrets de la cambra; i quan sos ulls s'entel'laren, privant-lo de la claror, passaren per sa ment, en silenciosa processó, el record de mil i una aventures. A voltes, ja en l'agonia, sos llavis s'entreobrien una mica, per deixar pàs a un lleu somriure, que era el record d'una aventura, a voltes, així mateix, al fer memòria d'un perillós contratemps, les dents se li clavaven en les carns amoratades, fent-li brollar qualche gota de sang.

Llargues estones lluità el vell llop contra aquell enemic misteriós que, quietament, anava segant-li les forces: mes aquella lluita desigual, no era pas la que ell desitjava. Enclotat al llit; envoltat amb aquelles robes que el privaven de moure's lliurement, com enyorava les cobertes d'aquelles naus veleres, quan, esbandides per un furient cop de mar, quedaven netes de tot entrebanc. Allà hauria volgut trobar-se, cara a cara amb

aquell fantasma gegantí, que l'apresava amb tenalles de ferro, per provar-li el que pot un vell llop de mar com ell, que, nascut entre les ones; colrada sa pell pel sol; sense altres amors i dalers que gronxar-se en les nits serenes de lluna clara, perdut en les immensitats de la mar, a bord d'una nau velera, te el tremp de ferro i l'ànima cuirada per resistir totes les embranzides.

Poc a poquet, després de violentes alternatives que posaren a prova la resistència del seu caràcter enèrgic, s'anà esgotant l'última espurna de vida d'aquell cós rebel i al escapar-se-li el darrer alè de la boca, va acompanyar-lo d'una maledicció, llençada contra el destí que, implacable, s'havia complagut en ridiculitzar-lo en l'hora suprema de la mort.

* * *

Així finia, en aquell capvestre d'agost, xafogós i malencònic, el vell Quilet, navegant somniador i fantasiejaire, el qual, en les estones vagatives de la vellesa, que ho eren totes les hores del sant dia, parlava constantment de belles sirenes que apareixien, surant en la superfície de la mar, seguint la ruta dels velers, per atraure als jovincels mariners, amb llurs cantúries i llur formosura diabòlica; parlava d'illes ideals on hi ha bellíssims palaus, que guardaven tresors esplèndits; illes que ell havia visitat quiscuna volta en ses llargues correrries, i parlava, parlava, sempre fantasiejant; brodat amb els més bells, ropatges, les seves anècdotes i contalles.

I morí, precisament, en aquella tarda somnolenta, en la qual, natura encantada, semblava haver-se vestit de festa, car prenién un bell caient totes les coses: era més rogenca la claror del sol al pondre's en la serralada; eren més fresquívols els besos del ventitjol, quan, baixant de mar enfora portava a la prada la salutació de països ignots; eren més magestuoses les barques pesqueres quan navegaven mar endins, i eren molt més melodioses les corrandes que deien les ones, al ajassar-se, voluptuoses, pel sorral.

Joan BALLESTA

Aquest número ha passat per la censura militar

Cinc sonets

I

*L'hora bella és arribada
l'hora bella de l'amor:
d'aquest dia la vesprada
espera amb anhel mon cor.
La dona per mi estimada
ja m'ha dit amb tremolor
«l'hora bella és arribada,
l'hora bella de l'amor...»
Els seus ulls eren encesos
i el seu foc menava besos
als seus llavis carmesins...
Y en sa veu emocionada
jo hi sentia la tonada
d'un bell cant de serafins.*

II

*Jo et mirava i tu no em veies;
jo et mirava embadalit;
jo et mirava, i no t'ho creies,
amb ulls d'amor infinit.
Jo et volia i tu te'n reies,
jo et volia amb gran neguit;
jo et volia i tu et desdeies
de tot lo que havies dit.
Tot l'amor que jo sentia
quan la dona pressentia
amb afany dintre del pit,
es moria i no es moria
perquè mai ningú l'almia
pot donar a etern oblit.*

III

*En la cara enriolada
he notat un gran anhel;
en la cara enriolada
hi he vist un troç de cel.
L'he vist dintre ta mirada
resplendent com un estel,
un estel de llum daurada
com una gota de mel.
Hi ha en ta boca etern somriure
on l'anel he vist florir,
un anhel que fa revivre
i m'omplena de neguit;
prou em diu el teu somriure
que l'amor t'ha ben ferit.*

IV

*L'he trobada tot fent via
pels camins inconeguts,
que la petja amb fè destria
amb la olor de ses virtuts.
Son mirar és alegria
quan els ànims són vençuts;
és l'amor qui ens fa de guia
pels camins desconeguts.
És el goig, la meravella
del camí més dolorós,
quí nostre ésser atropella
atulant el nostre cos,
si fa via allunyat d'ella,
com un vell devé xacrós...*

V

*La cançó més inspirada
i amb un més viu sentiment
és l'amor qui l'ha dictada
tot morint d'enyorament.
El plany d'una enamorada
que udolant se'n endú el vent,
és cançó sense tonada,
és un cant fet de turment.
La cançó que ningú canta
és la més bella cançó.
Canteu amb veu arrogant
aquest cant que és cant d'enyor;
aquest mal que tan espanta
n'ha sigut l'inspirador.*

NOI DELS SONETS

Déu en la clotada

(Continuació)

Aquell silenci paorós que esdevenia durant les pauses que ell feia, afegit de la seva veu forta y rogallosa, el sentia ell com una harmonia que li enrobustia l'esperit, feni-lo créixer alt, ben alt, per dessorre dels altres tabernaris que ni gosaven a mirar-se'l.

Fins aquell respecte a el senyor Rector que mai havia frontollat, s'enrunà tot de sobte, i en son lloc sentí alçar-se dintre seu un odi miserios envers aquell vellet bondadós, d'ulls dolços i pobrics.

Se sentia humiliat, en Jan, quan pensava amb la fugida, amb el rapte del seu fill, i tota la bondat que havia cregut abans a el senyor Rector, li semblava ara traïdoria hipòcrita... Oh, si no hagués estat cosa de covard emprendre-se-les amb un vell tan vell!

— Però, deixeu venir l'istiu i que el noi torni, que us ben juro que no tornarà pas a ciutat! —

Mes, vingué l'istiu i el noi no tornà. La Cisca hi veia de lluny i s'estimava més sacrificar el goig d'abraçar al seu Lluís, que presenciar les escenes que haurien vingut si el noi hagués tornat. Aixís la jugada era perduda, puix en Lluís no tornaria a La Clotada en molts anys.

En Jan se rosegava els punys de ràbia. — On deu ésser, a ciutat? — Ell no s'havia mai mogut d'aquell clot selvatge i no sabia ni per on s'hi anava a ciutat, ni, en cas de saber-ho, tenia els diners menesters per anar-hi.

Jo tingués els quartos, coi i recoi! Com

l'arrencaria d'aquella gentota! — exclamava en Jan botent de despit.

Des d'allavors, aquell clot ensopit, s'animà ferotgement. Els odis se generalitzaren i en Jan al cap de tot hi feia tant com podia.

— Que vingui ara en Jacas a dir-me si soc covard...!

Ni un home s'atreví d'ençà d'allavors a anar a missa. El que hi anava era un enemic que li feia la llei. Els que tenien prou poder privaven a la dona d'anar-hi.

Les rancúnies habien portat la desavinença en el caliu de les cases. Ja no era nou en tota La Clotada sentir l'afirmació de en Jan, de que Déu no existia...

— Com havia d'existir! I si hi era, ells, els soterrats en aquells fons de muntanyes no tenien cap deure de creure-hi. — Que els havia donat Déu? No tenien d'afanyar-se les caixalades sense ni arribar a guanyar-les? No era cosa ben clara, que tots els estadants de La Clotada eren abandonats, oblidats de tothom, fins desconeguts pels altres homes de la terra? No els havien parlat alguna volta, com si fos un eco llunyà, de que allí, lluny, molt lluny, hi havia la gran ciutat on tothom vivia, on tothom menjava sense caldre'ls-hi ajupir-se damunt la maleïda terra? Que hi creguessin els de ciutat amb Déu, que els del clot selvatge no en tenien pas!

Aquella fondalada ensopida esdevingué la

gola de l'infern. No hi havia res segur enlloc, perquè els més avançats trobaven de fora llei el treballar... i bé calia menjar.

I així, la misèria s'enamorà encara més de La Clotada, i com més anava, el malestar i la desesperació creixien més i més, amenassant-ho tot amb ses grapes ferotges.

Caldria haver viscut entre aquella maledicció d'homes per a creure el que esdevingué en La Clotada. El vell Rector s'hi assecava, i escrivint-se'n no es movia de la església deserta, implorant misericòrdia per aquells esgarriats.

Caldria saber ben sospesar el que volen dir les idees enceses encastades als cervells ignorants; caldria haver tocat la misèria i haver viscut entre desesperats per a capir la terrible significança de que els anys passessin en La Clo-

tada i els casoris escassegessin i els barells passessin alts, fins al punt de que el poble perdia, perdia, quedant-se més mort encara de el que era sense arrematades de festa i amb un contingent migrat de vells xacrosos i mal avinguts amb llurs xacres, doncs els pocs que es veïen les orelles i un xic de joventut fugien a altres aires.

El visatge desconsolador dels conreus i les fetes que es contaven d'aquella gent del diable; aquell pilot de cases que estaven al caure, sense una mà pietosa que les arranges; aquell troç d'humanitat revellida, sense poder descansar-se en les forces del jovent perquè no n'hi havia, ni poguer omplir-se l'esperit d'alegries i esperances perquè tampoc hi havia mainada que és llavor beneïda, feren fama a La Clotada de poble embruixat i venut al diable.

Josep M. FOLCH I TORRES

(Continuarà.)

Il·lustracions d'en Junceda

Or d'autumne

Migdia riu i canta. Petites nuvolades
esguarden tafaneres per sobre el Pirineu.
Les serres que ens circumden, del rostre són morades :
de bronze i plata antiga del pit fins baix al peu.

Al bosc, verdums i merles lloen la portentosa
beutat de l'hora, i unes ovelles, tendrament,
els seus fillets amoixen, magnífica, joiosa
florida de nadales. Octubre mort rient.

Sota un ambient de glòria l'antic casal s'arbora.
A l'era els galls pregonen llur goig enorgullits ;
somiquen ran la cleda dos vedellets ; la nora
hi va i per consolar-los els dóna a llepà els dits.

En el recer de l'horta, fa mitja la padrina ;
ben bé a la seva vora van a jugar els nins ;
no cal pas que ens el diga, bé prou se li endevina,
el pler incomparable que gronxa en el seu dins.

És, la velleta amable, dels xics l'amiga vera ;
li plau d'ells rebre moixes ; llur plô el cor li commou ;
li plau besar llurs galtes de poma i de cirera !
Li plau l'olor del lliri i el fulgarar del rou !

Enllà de la soleia, l'hereu sembra ; figura
encisadora, rica d'un aire d'antigor...

Mireu-se'l : es mou sempre rítmicament, s'atura
un poc a cada passa ; llavors un desmai d'or

la seva destra branda, desmai de llum rossenca
que en caure riu i dringa com lleu ruixat d'abril.

Oh la llevar sagrada ! La terra amorosenca
acull en ses entranyes l'ofèriment gentil.

La vall s'ha omplenat d'ombres ; del si de la tenebra
s'alça una boira flonja que sembla de cotó.

L'oreig ve de l'ubaga portant frescors de gebra.
Prô, entorn del mas, encara la joia vibra en flor.

Als cims i al pla no hi mimva la bella esplendidesa ;
la pau hi senyoreja solemne, triomfant.

Verdums i merles juguen pel cel blau de turquesa.
Tendroi el sol escampa fulgències de brillant.

Pere VERDAGUER, Pvre.

Vich

Fent via

*Amb el cor ple d'esperança
vaig fent via camí enllà,
sols un goig em don puixança,
i és un goig que cerco en va.*

*En ma ruta solitària
vaig fent via sense nord,
ningú escolta ma pregària
ni res fa batre el meu cor.*

*Vaig trobar una donzella
en un revolt del camí,
de l'amor la meravella
sa mirada em féu venî!*

*Va negar-me l'aigua clara
duent l'àmfora a la mà,
va marxar enrojolada
i el seu esguard acalà.*

*Vaig seguir la meua via
abrusat de sed el cor,
enc que un rec que decorria
murmurava temptador.*

*Vaig fent via, vaig fent via
amb l'anhel clavat al front
de trobar qualsevol dia
d'aigua pura rica font.*

Juli MAS I RABATS

DIMECRES, DIA 24

Sortirà el NÚMERO DE NADAL

DE

JOVENTUT CATALANA

El més bell present que es farà a Catalunya

FORMOSA PRESENTACIÓ

TEXT VARIAT I SELECTÍSSIM

TIRATGE EXTRAORDINARI

Juventut Catalana Revista

ENRIC MORERA

Músic compositor d'una noble i viva popularitat.

.....
.....
.....
.....

Nota de color

*Vora el pedrís del safareix
Mariona rentà la bugada;
el serrell mou-li el dolç oreig
i ella li riu tota escollada.*

*Pulcre clenxat, esguard summís,
galant d'estiu prou s'aventura
cap a la mel d'aquell pedrís
on el braç nú d'ella fulgura.*

*Mariona abaixa els ulls, talment
com una noia de novel·la,
i cofoi ell, que el triomf pressent,
diu-li en un to que els mots emmel·la:*

*— Bella minyona del braç nú,
els ulls no cloguis ruborosa,
que el teu mirar la joia duu
d'aquesta tarda calorosa.*

*I ella, rient, el picador
alça, mateix que una heroïna,
i al cop que dóna al rentador
s'aixeca un núvol de polsina,*

*que en mil esquitxs, allí es desfà
ruixant la pulcra vestidura
d'aquell galant, que ha vist tornà
en polsim d'aigua sa aventura.*

Josep M. FOLCH I TORRES

R A D I - M E R A V E L L A

L'ENCÍS DE LA RADIO I ELS NOSTRES INFANTS

Qui tindrà la gosadia d'oposar-se al nostre criteri al assenyalar que la Radiotelefonía és factible al millorament més pur de nostra societat? Ningú.

La Radiotelefonía omplena el buit que cadascú trobava mancar als seus esplaís quotidians, i per això ens escau tan a bonhora dedicar-li tot el nostre amor i la nostra protecció.

Fitem l'esguard a la nostra mainada, enjoiem la llar amb un aparell radiotelefònic i la gràcia restarà feta. Després...

Després vindrà l'endolciment. Primer la nostra mainada, encisada i joiosa d'haver-li proporcionat uns instants tan amables amb els concerts que gaudirà diàriament, sempre ens parlarà del mateix, àdhuc, ens amoïnarà parlant-nos de la estructura de l'aparell, el perquè dels sons musicals, tan clars i escaients, i un grapat de motius més que no podrem refusar contestar a la brevetat més paternalment agradosa, i, aixís, de mica en mica, amb instintiu aconduïment, els nostres fillets arribaran a prodigar tan amor i tanta simpatia a aquesta meravella que nosaltres en restarem admirats. Després vindrà l'estímul absolut en totes les propícies ocasions, i si algun dia anem al camp ells voldran com a company inseparable l'aparell receptor en preferència a altres joguines, i els encantarà més un concert de radio en plena naturalesa que no pas quiscuns jocs genuïnament per infants.

Segonament l'adolescència dels nostres fills la veurem comportar-se magníficament. Com? Amb l'encís de la radio. Els nostres fills, petits homenets,

gaudiran de l'amistat d'aquesta meravella d'una manera recíproca. Res de diversions denigrants ni vicis corromputs. L'àncora salvadora serà la Radiotelefonía, que, ja esdevinguda popular, enjoiarà totes les llars de Catalunya. Allavors els nostres fills, no voldran apartar-se ja més d'ella, i, de casa estant, es perfeccionaran més encara, lluny del contagi que la societat actual, per dissort nostra, ens afalaga amb ficticis enlluernaments.

Baldomer RIBAS BANCELLS

(Fot. RANZEN)

Na Mercè Abella

AMB el traspàs de la més vella actriu de teatre català, perd la nostra escena un dels últims llaços que l'unien encara a aquella època gloriosa dels Iscle Soler i els Fontova; l'època d'En Feliu i Codina, d'En Ramon i Vidales i d'En Pitarra.

L'història del teatre català ha passat per intervals i alternatives ben curioses.

La mort d'aquesta actriu representa la fi d'aquella època en que el nostre públic s'interessava d'una manera vivíssima i seguia pas a pas els triomfs dels nostres autors, que no eren tan bons literats, posseïen la cultura, ni sabien tantes receptes com els d'ara; que escrivien d'una manera vulgar i xabacana les més de les vegades, però que arribaven al cor del poble perquè tenien allò que en teatre no s'adquireix ni es compra que és el temperament i la vocació.

Mercè Abella havia menat una vida activa i agitada, des de la tendre edat de deu anys en que fou dedicada a les taules. Orfe de pare i mare, havia començat a exercir la professió d'actriu, guanyant-s'hi la vida, actuant primerament en teatres de suburbi i barriada i més tard en poblacions foranes, fins assolir treballar a Romea, la casa pairal per excel·lència del teatre català, on amb èxit tan sorollós i merescut interpretà les més belles creacions guimeranianes, i totes les dels altres autors que han quedat ja definitivament de repertori.

La mort de l'il·lustre actriu, ha esdevingut després que, feia ja vint anys, s'havia retirat de la vida de l'art.

Al record dels seus triomfs seguí el començ d'una lluita penosa pel viure diari.

Malalta com estava, li calgué vendre indumentàries i trofeus per a atendre el seu sosteniment, sense que assolís però sortir-se de la misèria.

Darrerament una mòdica subvenció municipal li ha permès passar els últims anys amb una certa dignitat.

La nova de la seva mort ha causat viva impressió.

Tan per la seva vàlua d'artista com per la seva significança, nosaltres ajuntem també el nostre condol al de la ciutat.

LA data del centenari d'En Víctor Balaguer, el poeta celebrat, l'orador, el polític i l'historiador, ens tempta a la revisió d'aquesta figura del nostre romanticisme.

Durant aquests dies la testa del fecond escriptor, arrogant i despenit, ha aparegut en les nostres publicacions gràfiques, i les seves biografies han omplert columnes senceres dels nostres diaris.

La majoria dels judicis, però, coincideixen en reconèixer-li grans qualitats, que haurien donat un rendiment major sens dubte en bé de la nostra cultura si un millor sentit d'orientació política o la disciplina d'una especialització més conscient, les haguessin dirigides.

Es cosa sabuda que el recobriment cultural de Catalunya comença propiament amb l'obra de la renaixença, produïda pel trencament de motlles i de falsos prejudicis portats pel romanticisme, artísticament i políticament revolucionaris.

Aquesta manca de tradició era causa de que hom pogués escollir qualsevol ram de les ciències i de les lletres, donant-se el cas que molts passessin per una eminència per l'únic motiu d'ésser els únics que esmercessin activitats en aquella matèria.

Sortosament el panorama intel·lectual de Catalunya ha millorat tan en tots sentits que ja no ens cal elevar les mediocritats en genis per un malentès patriotisme, sinó que permet i aconsella a la sana crítica de dir les coses pel seu nom.

Han passat cent anys d'ençà de la naixença de l'il·lustre patriarca, i s'hi n'han passat de coses! I les que com a conseqüència d'aquest segle han de passar!

Víctor Balaguer, el primer dels *Mestres en Gai Saber* de l'època renaixentista dels Jocs Florals, ben escatides i garbellades les seves valors, potser resultaria un orador minat per les ampulositats de la retòrica, un historiador poc documentat, un poeta buit i una mica pesat, un polític que creia encara en moltes coses que per nosaltres ja no volen dir res... Tan se val! Ell, amb els Milà, Rubió i Ors, amb tots els seus defectes i qualitats, és un dels pares del nostre noucentisme cultural i polític. I sense aquells ous, no hi hauria les gallines...

Retem-li, doncs, sense regateigs ni discussió l'homenatge que tots els catalans devem a la seva figura noble i simpàtica.

(Fot. CARCASSONA)

Víctor Balaguer

**LA
NOSTRA
DANSA
TRIOMFANT**

1 i 2.—Ballades a la cascada del Parc de la Ciutadella.

3.—La nostra dansa semblant encisos a Sarrià.

(Clixés del nostre col·laborador fotogràfic J. ENS)

PÀGINA ARTÍSTICA

JARDÍ

(Dibuix de nostre col·laborador F. Oltra)

QUADRO TRIST

Aquell matí de primavera la tenora rellava alegria com mai.

La placeta de l'església quedà invadida de joves i noies, resplandint llur rostre de la joia del diumenge.

Era encisador esguardar les amples rodones, que en formoses parelles puntejaven la dansa nostrada!

La Roser, una xamosa sardanista que feia quatre mesos que una malaltia traïdora la tenia reclosa en el llit, oïa com la tenora desgranava les notes meloses d'una dolça sardana.

Déu meu!
Déu meu!, per què no voleu deixarme puntejar la dansa més bella, exclamava la pobra Roser, brollant-li d'aquells ulls tristos una llàgrima de desconsol.

La seva mare, una bona dona que d'ençà de la malaltia de sa filla s'envellia prematurament, no feia més que posar-se el mocador als ulls perquè les llàgrimes la traïen al veure aquella filla que mig any endarrera tenia la faç com un pom de flors i ara s'emmusteïa aquella filla de ses il·lusions...

Els metges ben clar ho havien dit.

Als primers freds, feble com estarà no podrà resistir l'alè de l'hivern i llavors...

I llavors què? preguntà la mare sanglotant

profondament, entenent massa aquella indecisió esfereïdora del metge.

Quatre mesos havien passat i la Roser no havia donat cap senyal de goriment, ans al contrari, cada jorn la seva faç era més pàl·lida, els ulls més fondos, els llavis moradencs com la viola i més, i més prima cada dia.

La cobla desgranà, amb expressió, la sardana «Per tu ploro», i quan executà les estrofes:

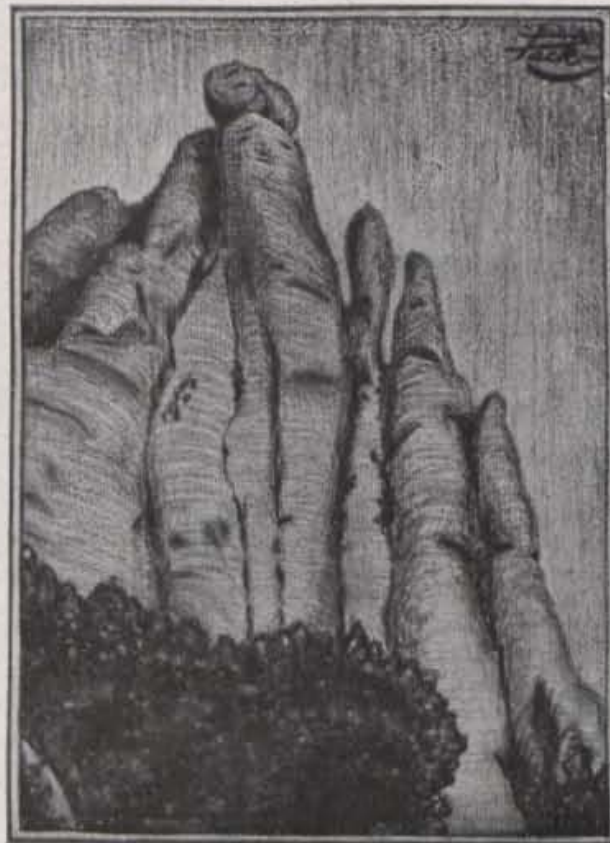
*Quan te diran la meva fi
Plora per mi...*

un somriure trist, però ple de dolcesa, floria en els llavis de la Roser...

I la veva ànima volà cel amunt, cel amunt...

Enric GALL

La nostra col·laboració artística

Montserrat: Els flautats

(Dibuix per PACK)

AL TELÈFON

(Acabament)

En penjar l'auricular, en Manel es fregà les mans, satisfet de l'èxit. I cercà en el llistí la casa.

—La L... Industries del paper... del llibre... de la llet... té, sí és aquí dalt. Industries del Cartró-pedra i derivats. Carrer València, 558. Va bé.

I quan hagueren passat les dues hores vago-roses del matí, i plegà de no fer res, es dirigí cap al carrer de les Indústries del Cartró... etc.

Encara no havien sortit els dependents. Dis-simuladament apostat darrera un arbre, esperà. I sortiren els empleats, aqueferats o calmosos. De noia, una. Això li resolí el problema que ell es plantejava. Hi haurien a la casa més d'una dependent? L'altre problema era aquest: Fóra ella prou agradable per justificar una ofensiva amorosa? Aquest problema li fou solucionat tan satisfactoriament com l'anterior. Ella era agra-dable; més, maca. I vestida amb gust i elegàn-cia, cofada d'una «cloche» de palla verda i de tipus i posat aviosos i ensempe modestos.

—Em convé, —pensà, amb la fatuïtat corrent en el seu fort, en Manel.

I la seguí.

Això d'anar al darrera d'una noia desconeguda no era gaire el seu fort, reconeixem-ho. Però hom deu tenir esment que la noia de la «cloche» verda no era desconeguda del tot. Hi havia parlat per telèfon llarga estona, en con-versa íntima, mal que facciosa. I observant que ella li havia adreçat un esguard d'esquillen-tes que ell havia copsat en un aparador enmira-llat de la sabateria acabada d'obrir, es decidí i l'abordà.

—Escolti, Carme, i perdoni l'atreuiment!

No és una salutació massa estratègica ni de resultats segurs, però ja hem dit que l'anar da-rretera d'una noia no era el fort d'en Manel. I amb

tot, aquesta interpel·lació, obtingué un moviment instintiu d'ella, que es tombà. Sens dubte creia trobar algú conegut. Evidentment, es deia Car-me.

—No ho creia pas, que hagués donat el seu veritable nom, pel telèfon, —pensà ell, satisfet del seu èxit.

I animat per aquesta satisfactòria entrada, seguí un llarg discurs eternidor i amb tocs cò-mics. Res d'esmentar la conversa del telèfon, sobre tot. Fóra espantar-la. Això ho deixaria per després, quan ja tingués una certa franquesa i pogués dar-li aquesta nova sense resultats con-traproduents.

—Encara que vostè no em conegui ja fa molts i molts dies que la segueixo i que estic encisat per la seva formosor. Figúri's quina serà la im-pressió que m'ha causat que, cercant, cercant, he arribat a obtenir el seu nom, per adorar-lo nit i dia. I avui no he pogut resistir la seva vista; sí, he sortit de l'ombra des d'on, humil, la con-templava, per dir-li uns mots, per arrencar-li un esguard benèvol o bé...

Anava a dir o bé morir, però compregué que s'emballava massa i atenuà la nota:

—...O bé patir sempre, repetint el seu nom estimat.

El hó era que aquestes coses que deia, ell mateix arribava a creure-se-les. Prodigis de l'auto-suggestió. I íntimament cofoi, pensava: «Que bé que ho dic, per ésser la primera vega-da! Trobo que podria fer una novel·la romànti-ca amb la mateixa facilitat que faria ampolles!»

Ella no semblava massa disposada a deixar-se entabanar pels grans mots d'ell, però, visi-blement, estava intrigada pel nom que el galan havia pogut caçar. —Però d'on, si mai no re-

cordava haver-lo vist enlloc? Fóra veritat allò de l'adoració en l'ombra? I malgrat fos aixís, ella l'hauria vist. Era un prodigi que li hagués escapat d'observació un adorador o pseudo adorador, amb l'afany qu'ella esmerçava en fer col·lecció mental de les fesomies llurs.

Després de la dosi de romanticisme que ja havia sumministrat, calia dir alguna facècia que interessés a la bella. En Manel en sabia un extens repertori, però una part eren inadequades a la seva interlocutora passiva, i d'altres eren quelcom revellides. Es decidí, doncs, a seguir parlant en to personal, per bé que lleuger i quelcom irònic. Recordà que en la conversa telefònica havia emprat el mateix sistema i arriscà la possibilitat que ella el conegués en la repetició del mètode.

—Ja s'ha fixat bé en la meua persona? Es que, mal m'està el dir-ho, soc ben plantadet.

Ara li anava al costat, no al darrera. Observà que, malgrat el voler-lo dissimular, l'afirmació xeniusiana li havia fet gràcia.

—Vostè creu que fariem mala parella? Vos-
tè es bruna, jo soc ros...

En sentir l'afirmació referent al colorit del seu pigment, ella l'esguardà, segurament perquè comprovés que no era absolutament bruna, sinó blanca i de ulls ben rossos. En canvi, ella pogué constatar novament que el seu perseguidor era abastament bru per satisfer el seu gust.—Homes rossos! Fugi! Semblen d'aigua amb sucre!

En Manel féu un adorable somrius, i ella, a despit de la seva pretesa serietat, el mig correspongué.

Quan arribaren a l'escala on ella s'internà carrer Roselló, tan sols unes quíndres lluny de casa seva, ja tenien molt camí avançat.

En Manel, amb diplomàcia lloable doblement en un jove inexpert, montà un quart d'hora la guàrdia sota els balcons de la casa del davant, adreçant esguards feridors a tots els pisos. Segurament ella devia observar darrera les persianes... I després, amb la consciència satisfeta, s'en anà a casa seva a dinar.

A la tarda, mitja hora abans de les tres, el nostre heroi s'endegava talment, que la seva pruïja de *fer golg* fou remarcada maliciosament per la seva germana, disset anys, agradable persona, i terriblement mofeta, la qual feu unes vagues insinuacions als quefers amorosos del minyó. Les germanes tenen l'avantatge que hom pot contestar-les-hi sense gaire modositat ni claretat, i en Manel s'aprofità d'aquesta peculiaritat de les germanívoles converses.

A cosa de cinc minuts de plantar-se al davant de la casa d'ella, la veu sortir, però no sola. Anava amb el pare.—segurament aquell senyor era el pare—i no deixà de remarcar la presència del seu admirador ben plantadet i pseudo-ros. El pare s'acomia a la Rambla de Catalunya per agafar el tramvia, amb una notable oportunitat, i aleshores el jove, lliure de vigilàncies, s'apropà a la Carme, seguint el monòlec del migdia.

Quan s'acomia d'ella, a la porta de les Indústries.... etz. ja havia sigut recompensat amb cinc paraules: Retiri's!—Calli?—Passi-ho-bé!

Al endemà passat ja festejaven a tot hora disponible.

Però havia passat una cosa molt extranya. Quan ell li digué que es deia Manel Pujol, no mostrà cap especial emoció, fóra del manifestar que el nom de família el trobava quelcom vulgar, i que en coneixia una colla, de Pujols. Bé cal dir que el cognom d'ella,—Martí,—no era tampoc del exclusiu ús de la seva família.

La noia era molt simpàtica, bona, entenimentada i enraonadora. Del mutisme cerimoniós del primer dia, jo us asseguro que en prengué la revenja, en els dies subsegüents. Quina font de paraules! En Manel s'hi encisava, i fins i tot devegades el marejava quelcom. Però ja sabeu que aquesta qualitat es pròpia del sexe bell, i cal transigir-hi, com hi transigia en Manel.

Els pares d'ella també, d'ençà que la noia es passava hores llarguíssimes al balcó, semblaven ésser sords i curts de vista. En Manel, sabent com sabia que el menjador era la peça davantera d'aquell pis, no podia explicar-se que no sentissin des de dintre les veus de la Carme, ni veiessin tampoc les seves manipulacions, extraordinàries a tot ser-ho, per una persona que pren la fresca al balcó amb tota solitud i innocència.

Però tornant a l'incident del telèfon. Com és que ella no s'en recordava? No feia pas tants dies!

Un dia, havent plegat d'hora, anaren a fer una petita volta, abans de acompanyar-la a casa seva. Cada dia notaven més curt el trajecte, i fer cantonades aprop de casa no era gota prudent. I veu's aquí que en mig del seu raonar entredit i animat, veieren a deu metres una persona que venia dret a ells, amb un sonriure de coneixença. Intimament satisfeta la Carme, quelcom molest ell, s'apariaren a la presentació:

—El jove Manel Pujol...

—La senyoreta Carme Martí...

Els dos a un temps ho havien dit. I la terça persona completà la inútil presentació.

—Sí, ja ho sé. I jo, la senyoreta Maria Pujol. Com estàs, Carme?

Reia amb completa satisfacció, mentres besava a la seva amiga.

—Tu ets la seva germana?

Des de la naixença,—introduí, amb una traïdora intenció facècia, en Manel.—Ja us coneixieu, doncs?

—Ja ho crec! Amigues de tota la vida, desde col·legi!—aclarí la germana, exagerant l'importància dels seus disset anys amb l'expressió «tota la vida».

Els acompanyà, i fou tan amable de no parlar-ne massa a la llar dels Pujol.

Però, després de sopar, digué al seu germà:

—Ets un noi d'una acometivitat extraordinària. Mai hauria dit que traguessis tant parit d'una conferència telefònica...

Com ho sabs, això?

—Per la zenzilla raó que vaig ésser jo qui el telefonà. Aquell dia tenia ganes de divertir-me, i vas sortir tu en un dels errors del centre. Vaig voler-te entabanar, i no sabent quin nom dir, vaig pensar en la Carme. I quan tu, fingint,—que malament que ho feies!—la veu, vas voler saber quina casa era, et vaig dir el nom del establiment on jo sabia que treballava la Carme. Però tu et vas espavilar força.

—No neguis que ho vas fer amb intenció...

—Però si encara us faré un favor... ja veuràs com tot seguit ens farà anar a casa seva, la Carme...

—Si que està bé...—clogué ell, satisfet.
Però encara rumià un moment. No acabava de entendre bé la conducta de sa germana. A la fi hi atinà.

—Ja ho sé! La Carme té un germà!
I restà admirat de les dones, que jugaven amb els mots Amor, Gràcia, Bellesa, Intel·ligència, Joventut, com amb ninots de cartró.

I això que encara no n'havia trobat de les que, descaradament, afegeixen un mot,—un ninot— a la col·lecció de les seves joguines: Diner.

Rafel TASIS i MARCA

Notulari d'un entusiasta col·laborador

AL NOSTRE JOVENT

Sigueu avui aquest primer treball per a donar un carinyós esguard als que...

... han creant la publicació de la revista «Joventut Catalana».

Era necessària un setmanari il·lustrat amb el fons que te el que ens ocupa...

Els que han ideat i portat a cap l'execució de la revista, han tingut l'acert de fer una crida al jovent català i oferir-nos les seves columnes per a que hi cooperéssim, per a que els ajudéssim en l'obra empresa, fent tots un petit esforç de intel·ligència perquè la única revista juvenívola donés els més preciats fruits.

No dubto que la invitació llençada per «Joventut Catalana» serà molt ben acollida, ja que som molts els joves que tenim fermes desigs de col·laborar amb els mitjans que la nostra intel·ligència ens permet, en una revista com aquesta. També d'aquesta manera, coneixent i pulint l'estil de cada un de nosaltres, podrem comptar el dia de demà amb homes bregats i mestres en l'art de saber escriure,—que el

saber-ne és un art com un altre—

Igual que a tots nosaltres es pot allargar la invitació a les nostres simpàtiques damiselles,

avui també poden fer quelcom per a ajudar a aquesta publicació de nostra parla, doncs temes i enginy tenen de sobres perquè siguin força atractius els treballs que siguin signats per nostres damiselles. Així, doncs, joventut catalana, apremem-nos a col·laborar en el que podem en aquesta revista.

Vilanova i Geltrú

J. BERTRÁN

La Poesia d'un jorn

La primera llum de l'alba, m'apar el somriure d'un bell infant. L'estel del matí son mirar ignorant; el sol ixent, l'or de sos cabells.

El mig jorn, l'esclat del talent, força i formosor del jove; la voluntat enamorada del Bé, Bondat i Bellesa infinites.

La tarda, el goig del deure complert, la felicitat en la vida de família; el capvespre, la mort del just, i els estels de la nit, el camí de l'eternitat.

Badalona

Angel BLANC

"RADIO-RECEPCIÓN"

Mestre de la T. S. F. per AGUSTÍ RIU
Instal·lador i operador de l'estació emissora

RADIO-BARCELONA

És un llibre de divulgació i iniciació científica que explica ben clarament i concisa els motius desagradables que es succeeixen en la radio-recepció

Altrament insereix completes instruccions per construir-se l'aparell receptor a gust de cadascú

Preu, 4 pessetes

Vendes a les llibreries i quioscos

PER ANY NOU

Esdeveniment editorial amb la publicació quinzenal i a l'abast de totes les fortunes

LA NOVEL·LA JOVENIL

Cada número contindrà una novel·la inèdita, suggestiva i palpitant d'interès, pròpiament per a ésser llegida per totes les joventuts de Catalunya

LA NOVEL·LA JOVENIL

es vendrà arreu a
30 cèntims exemplar

V I D A L I T E R À R I A

Noticiari

Ha estat posat a la venda la primera obra del jove escriptor Tomàs Roig i Llop «Facècies», interessant llibre de narracions i contes, amb il·lustracions d'En Busquets. Aquest llibre, del qual ens ocuparem en la secció de crítica, ha sortit impecablement imprès dels obradors d'En Sellarès, mestre impressor de Sabadell.

Hom anuncia per a primers d'any nou l'aparició d'una revista de gran solvència, dirigida pel Dr. Carles Cardó, canonge de la Seu barcelonina. Entre els redactors sabem que compta amb els prestigiosos noms de Carles Riba, Josep M.ª Capdevila i de Balanzó, Ferran Valls i Taberner, Marià Manent, Melcior Font, Mn. Lluís Carreres, etc.

El text de la nova publicació, serà dedicat a valorar i escatir conceptes i idees, subjectes sempre a la més estricta ortodòxia catòlica.

Una altra importantíssima revista es també anunciada per a any nou, sota el significatiu títol de «Revista de Poesia», publicació monogràfica consagrada exclusivament a la difusió i la crítica de poemes nacionals i estrangers.

Després d'haver-se parlat tan de la necessitat d'una revista de joventuts, veus aquí doncs que una colla de joves, tots ells de reconeguda solvència, s'han aplegat per a col·laborar junts.

Els noms dels redactors són els següents: J. Bofill i Ferro, C. Fages de Climent, Melcior Font, Tomàs Garcès, J. Gutierrez-Gili, Rossend Llates, Marià Manent, Anna-Maria de Saavedra i Octavi Saltor.

«Revista de Poesia» sortirà cada dos mesos, amb un format de 64 pàgines. El primer número es anuncia per al 15 de gener.

Amics de la Poesia, la simpàtica entitat organitzadora de lectures dels nostres poetes, anuncia per a molt aviat dues sessions necrològiques a la memòria de Joan Salvat Papasseit, i d'Angel Guimerà, el geni del qual ha estat ja immortalitzat per la Glòria.

El poeta C. Fages de Climent autor de «Les Bruixes de Llers», prepara un llibre de versos que durà el títol de «Primer llibre de poesies».

Per a molt aviat es anuncia un esdeveniment teatral de gran interès, l'estrena en català en el Teatre Novetats de l'òpera alemanya de d'Albert, *Terra Baixa*, escrita sobre el drama del nostre gran Guimerà. Cal esperar que aquesta partitura, que és una de les més conegudes i preferides del públic alemany i anglès, tindrà també a casa nostra una favorable acollida.

El poeta Ferran Agulló, conegut amb el pseudonim de «Pol» te en premsa un llibre de versos titulat «Ponentines».

Per a la vinent setmana s'espera l'estrena en el Gran Teatre del Liceu d'una òpera deguda a l'inspiració d'un dels nostres joves músics més esperançadors, N'Antoni Marquès.

La partitura versa sobre el drama de Meeterlin «Sor Beatriu» adaptat i traduït al català per Ventura Gassol.

VIDA ARTÍSTICA I MUSICAL

Galeria Dalmau.—*Exposició Ignaci Genover.*—A les Galeries Dalmau, tenen obertes exposicions els joves pintors Ignaci Genover i Josep M.ª Marquès-Puig.

El primer, es presentà farà uns tres anys al nostre públic amb un catàleg prologat per Josep Plà, en el qual pròleg era qualificat de *pintor natural* en el sentit ingenu, gairebé barbre de la paraula.

Llavors En Genover pintava d'una manera tan certament primitiva que usava com a superfície dels seus quadres una tela més apte per a fer-ne camises que per a fer-hi córrer el pinzell i plasmar-hi les vives inquietuts del seu temperament impressionista, però d'un impressionisme sense segones intencions, rudimentari i simple, net de tota preocupació d'escola.

Del temps que va d'aquella exposició fins ara havem tingut ocasió d'apreciar avenços i perfeccionaments indubtables, sobre tot en la tècnica, que val tan com a dir en l'art d'aquest pintor de la costa brava, en exhibicions a Girona i a Barcelona. De tota manera, malgrat i que En Genover, ultra el gran mestre que és el mateix paisatge, es vegi que ha après també dels mestres de la pintura catalana, no s'ha deixat corrompre en l'estil per falsos prejudicis, i segueix fidel a la seva primera trajectòria, conreuant més el color que el dibuix, i certant més el contrast del clar-obscur que la precisió del model.

Exposició Marquès-Puig.—En Marquès Puig ens fa un efecte totalment contrari al pintor anteriorment esmentat. Amb una honradesa pictòrica digne de tot elogi, en lloc de cercar èxits fàcils i banals, s'esmerça amb èxit no menys afalagador en les austeritats del dibuix i de la línia, que en definitiva són i seran sempre les baquetes per on caldrà que passin i han passat els grans mestres, els quals han cercat en la figura i el retrat les màximes dificultats de la forma per a palesar que es veien en cor de superar-les.

No obstant, aquest jove mestre demostra una remarcable tendència, en les seves figures, cap a la decoració, cercant positures plàstiques i actituds gairebé ornamentals en les seves figures; i és llavors quan sent i descriu admirablement el paisatge, no pas d'una manera escencial sinó més aviat com a fons, com a contrapès que equilibri, centri i emmarqui els seus quadres, a la manera dels renaixentistes.

Com un bell exemple citarem aquelles noies que abasten figures; on les figures prenen calitat d'arabesc i el paisatge que s'albira en perspectiva, resulta quelcom d'una tendresa i ingenuïtat gairebé infantívoles, d'una gràcia fra-angèlica.

Totes les altres composicions que formen la exposició—retrats, nusos, acadèmies—són d'una execució i d'una noblesa de dibuix impecables, notant-se en totes les obres aquella cruïda de línia tan personal d'En Marquès que sembla complaure's en acusar incissivament la forma,

donant als cossos una calitat de volum extraordinària.

El Camarín.—*Exposició Domènec Carles.*—Aquest notable pintor te oberta una exposició de natures mortes, flors i paisatges, que afegeix encara nous motius d'autenticitat a la fama que gaudeix.

Els seus paisatges sobre tot es destaquen per una lluminositat extraordinària i personallíssima, exuberant i sensual. Malgrat i que la tècnica faria situar la seva producció dintre les escoles impressionistes; l'argument dels quadres i la manera viva de tractar-lo ens suggereixen sovint el record dels mestres vuitcentistes de la pintura catalana, com Vayreda, Martí-Alzina i Fortuny. No cal dir però que En Carles resol tots els seus assumptes amb una sensibilitat moderníssima.

Galeria Laietanes.—*Exposició Marian Llanera.*—En Llanera és un dels casos més suggestius que s'han produït en la pintura catalana darrerament. L'atenció creixent que han despertat les seves exposicions, ha culminat en la que acaba de celebrar. Els seus paisatges sadolls de vida i de llum, són estergits en la tela amb una sinceritat i una noblesa de procediment extraordinaris, cosa molt remarcable en aquest temps on els nostres pintors es plauen sovint de donar gat per llebre. Les colors de la paleta d'En Llanera són poques, i van del vert al rosa, al blanc i al pàlid carmí. Amb aquests elements però realitza estudis de llum d'una tècnica tenuíssima però molt valenta—vegi's sol de posta i sol d'albada.— El to però que impressiona generalment la retina d'aquest pintor és aquella serena grisor, que no és la tristesa de la cendra sinó la plata de les oliveres, característica de les terres altes de l'Empordà, que són les que canten els pinzells del pintor.

Perquè En Llanera és també un pintor racialment català, no sols per la fidelitat a la terra, sinó també per la seqüència i el respecte a la tradició de l'escola olotina, que per comarcalisme i per temperament tan li escau.

Saló Parés.—*Exposició d'aiguaforts Rafael d'Estrany i Maria Fresser.*—L'aiguafort, aquesta tècnica tan arriscada i tan bella, te ben pocs conreadors entre els nostres artistes. Ara havem tingut ocasió d'admirar al més típic i concorregut dels nostres salons les obres que hi tenien exposades aquests pintors. El primer ja ens era més conegut per les seves marines, els seus cavalls i les seves impressions del port, ben acusades d'execució i de línia.

Maria Fresser, que també exhibeix uns ensopegats apunts de platja a l'aquarel·la, i unes flors a l'oli que no hi ha res a dir-ne, s'ens ha presentat també com una aiguafortista discreta i molt apreciable, sobre tot en algunes de les seves composicions i glosses sobre el poema de Fages de Climent «Les Bruixes de Llers.»

TEATRE CATALÀ

Poema d'odi i d'amor

de Joan Povill Adserà

(Fragment del segon acte)

ALADERN (*rient*)

Es què resaveu, tal vegada?

BLANCA

No... Sí. Per vós resava...

ALADERN

Com! Per mi?

BLANCA

Perquè torneu triomfant de la creuada...
i perquè tots tingueu un bon camí.

ALADERN

Perquè torni? No ho crec. Perquè el diable
m'estimbi potser sí. Mes, espereu,
que encara en veureu un de ben notable
ballant amb un sol peu,
amb una corda al coll, la llengua enfora
i el cabell erisat, desfet en rulls,
sens altra companyia al seu devora
que un vol de corbs picotejant-li els ulls!
(*Riu feréstec*)

BLANCA

Oh, Déu! Què voleu dir?

ALADERN

Que quan fa nosa
algun... bruixot, se'l treu del món i així
no enreda ni destorba... Ah! Com s'hi gosa
al matar-ne un d'aquets fent-lo sofrir!

BLANCA

Calleu! Em feu terror!—Oh, quina engoixa!—

ALADERN

Com! Què? Terror us faig?

(*Saccejant-la*)

Digueu! Terror...?

Responeu, viva Déu...! Heu quedat moixa
com un pardal mullat... Ja...! Ja...!

BLANCA (*mirant al cel*)

Senyor!

ALADERN (*en una ràpida transició*)

Perquè ho dieu que us faig terror, oh Blanca?
Perquè ho dieu si tot m'heu trasbalsat?
Si soc tremoladiç com una branca

saccejada pel vent? Perquè heu parlat
així? Que no és pas odi ni rancúnia
ço que us vull inspirar perquè jo us vull,
i sempre aquest desdeny em dona engúnia
i el pensament em bull.
Que jo us estimo sí, dona volguda,
i amb tot i el meu valor,
aquí teniu ma còrpora vençuda
que us prega un xic d'amor.

BLANCA

Amor, de mi?

ALADERN

Sí sí, que això voldria
inspirar-vos, amor! Terror jamai.
Que si un jorn us moríeu, jo vindria
fins al vostre ataüt, cercant esplai,
i amb la mà forta, ferma i atrevida
us extrauria el vostre cor pregon
i us donaria el meu, tot ple de vida,
perquè tornessiu altre cop al món.

BLANCA

Calleu, calleu! Vostre parlar m'aterra!
Parleu d'amor i no sabeu lo que és!
I com voleu saber-ho, si a la terra
de des que hi sou, només
heu fet que vessar sang i segar vides
d'homes i feres? Fins en eix amor
que ara m'heu dit, hi ha sang! Ja! ja...!
[Enrogides
deveu tenir les mans de tan horror!

ALADERN

Blanca!

BLANCA

No, perdoneu—Teniu agalles
i a defensar-me jo també hi tinc dret!
Si el vostre cor sols gosa en les batalles
perquè allí hi podeu treure el gavinet;
si sols goseu matant; si tota pena
se us torna dolça quan veieu sofrir,
digueu-me, el vostre amor de quina mena
és, doncs...? D'això en dieu amor? Oh, sí!
amor de mort a tot lo que vol viure!
El vostre amor seria el meu penar!
Pro a mi no em sobtateu, que soc ben lliure
i encara tinc prou forces per volar!

Madrigal a la gentil molinera

En la pau dolça i tranquil·la,
rublert de sentors de pi,
als afores de la vila
vora el pont, s'alça el molí.

La casa és vella i remembra
junt amb els camps, el braó
dels qui hi nodriren la sembra
fecundant-hi la saó.

D'aquell geni s'endevina
que te herència aquell casal,
sols mirant la clavellina
que ha esclatat al finestral,

i floreix tota xiroia
i amb poixança, pel delit
del cor jove d'una noia
qui somnia dia i nit.

D'una moixa clara i pia
qui rumbeja el pit turgent,
i en el seu esguard congria
foc de goig i de turment.

Que és senzilla i encisera
i obre el cor de bat a bat,
i és rossa de cabellera
com una garba de blat.

No ha sentit mai melangia,
ni en moments de solitud,
és eterna l'alegria
de la seva joventut.

Cap més viure li fa enveja,
sent del viure l'il·lusió;
a trenc d'alba ja feineja
tot trenant una cançó.

Canta arreu i el goig avança,
i el ressó que ardit s'esmuny,
saturat de benaurança
cada jorn se'n va més lluny...

Quan arribi a la cinglera
on vigilen els pastors,
per la bella molinera
floriran ignots amors.

I aleshores, fatillera,
no sabreu que decidí;
vós, tan clara i riallera,
quin serà vostre camí?

Si una fada clara i fina
en el llavi de robí
fa esclatar la clavellina
que altre llavi vol col·li,

vetlleu quan l'amor us tanqui
goig i gràcia en un sol sí,
perquè com ara no manqui
l'alegria al vell molí!

Joan PORTA ESTANY

NÒTULES

INTERESSANT ALS NOSTRES COL·LABORADORS

Fins a la data han arribat a nostres mans 523 treballs originals d'altres tants col·laboradors, als quals pregem tinguin la precisa paciència d'esperar el corresponent repàs per contestar-los-hi degudament.

Tots aquells que desitgin contestació depressa i explicativa, que trametin un segell per contestar-los-hi particularment, doncs per nosaltres ens va més bé fer-ho d'aquesta manera.

ALS ASPIRANTS A «REDACTORS HONORARIS»

Dintre curt temps tindrem definitivament organitzada aquesta secció que tan ha de contribuir al desenrotllament literari, artístic i cultural de la joventut de Catalunya, després del qual contestarem el sens fi de lletres que havem rebut destinades a la petició d'aquest càrrec.

MILLORES A «JOVENTUT CATALANA»

Per any nou avalarem nostra Revista amb un sens fi de millores dignes de les millors revistes presentades actualment al mercat. Aspirem a que no solament sigui una revista modestament de les joventuts nostres, sinó que esdevingui la única Revista de les llars de Catalunya.

VERS I PROSA

És digne de lloança el comentari que signat per «Terenci» inserta nostre confrare «Art Novell» en el seu darrer número. En ell explica com es manifesta, entre els autors novells, la pruitja de fer versos en preferència a prosas. Nosaltres trobant ben acertades les seves manifestacions, preguntem: Perquè, doncs, no es cultiva més la prosa en lloc d'aquesta accentuació a la poesia...? Nostres llegidors tenen la paraula.

ELS QUE ENS AFAVOREIXEN

NOUS COL·LABORADORS

Xac.—Sebastià Sanchez-Juan.—Josep Aragonés i Xelma.—J. Agorreta.—Joan Tenora.—Enric Bosch Montalat.—Joan Abril.—Fina A. C.—Nuri.—Joan Sumell.—Tomàs Torrents i Roig.—Albert Vila.—Josep Casaló Figueras.—Josep M. Sardà.—Josep Jofré.—Maria Teresa Gibert.—Francesc Vidiella.—Ramón Sanchez Grau.—Josep Maria Cuchillo.—Marta Amatller.—Maria Dolors Manent.—J. Figueras Carreras.—C. F. B.—Roser Vayreda Trullol.—Joaquim Casas Guarro.—Josep Taulé.—Ramón Burgaloras Figueras.—E. Plana.

NOUS SUBSCRIPTORS

Francesc Feliu, Barcelona.—Jaume Serra, Barcelona.—Maria Sales, Barce-

lona.—Enric Ferrandiz, Barcelona.—Josep M. Roqué, Barcelona.—Josep M. Sardà, Barcelona.—Joan Bagó, Barcelona.—Joan Fornells, Terrassa.—Salvador Puig, Matadepera.—Josep Arnau, Matadepera.—Amadeu Soldevila, Manresa.—Calders.—Antoni Busquets i Punset, Manresa.—Calders.—Ramón Comas, Castellar del Vallés.—Maria Teresa Vilarrubia, La Garriga.—Gabriel Rius, Barcelona.—Rosalia Canut i Perucho, Erdo (Lleida).

NOUS COOPERADORS

Josep M. Codina, Badalona, 2 pessetes mensuals.—Enric Graupera, Barlona, Sarria, 5 pessetes mensuals.—Martí Colet, Barcelona, 2 pessetes mensuals.—Amadeu Bech, Barcelona, 2 pessetes mensuals.

MAS I ROCA

24-26, PORTAFERRISSA, 24-26 : TEL. A-1574
16, FONTANELLA, 16 : TEL. A-2713

Camises, corbates, gèneres
de punt, mitgeria, guanteria

Noves i variades coleccions
en articles del seu ram

PER A LA MIDA, ESPECIALITAT

J. Bach
Sastre

Plaça Nova
3, primer

Nostre Cupó - Regal

Després del NÚMERO EXTRAORDINARI que preparem per Nadal, volem ofrenar als nostres lectors i lectores una **SELECCIÓ DE REGALS**, cedita generosament per varies cases comercials de Barcelona, les quals simpatitzen amb

JOVENTUT CATALANA

des de la seva aparició.

Nosaltres, que ens hem imposat la missió d'afavorir als que amb tanta simpatia ens han prodigat un bon aculliment, no volem refusar la generositat d'aquests senyors donants, als quals, des de nostres pàgines donem mercès a l'avançada.

Properament donarem a conèixer la selecció de regals i les cases donadores
en les pàgines de

JOVENTUT CATALANA

La Revista de les Ilars de Catalunya

RADIOTELEFONIA SUPREMA

Exclusiva de venda dels
famosos receptors i accessoris

BELL

fabricats per la Western electric, quines fàbriques als Estats Units reuneixen més de 50.000 obrers. Considerada com la primera organització industrial radiotelefònica del món.

Examineu els receptors BELL i us convencereu que són uns aparells mestres en la perfecció, i si els proveu us meravellareu dels seus grans resultats, rebent els concerts de tot Europa. Funcionen sense acumuladors, van amb pila seca Radio LOT de mínim consum i gran resistència.

EXPOSICIÓ I VENDA
SUPREMA

Pelai, 56 (davant l'estació de Sarrià) : BARCELONA